

Evlilik Dışı Gebelikte İntihar

SUICIDE IN ILLEGITIMACY PREGNANCY: CASE REPORT

Dr. Yasemin BALCI,^a Dr. Tarık GÜNDÜZ,^a Dr. Kenan KARBEYAZ,^a Dr. Mehmet TOK^b

^aAdli Tıp AD, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, ESKİŞEHİR

^bArgos Medical Company, İSTANBUL

Özet

Kadınlara yönelik şiddet ülkemizde ve tüm dünyada toplumu ilgilendiren sosyal bir sorundur. Kişinin gebe olduğu bilindiği halde gerçekleştirilen cinayetler, kadına yönelik şiddetin en ağır formlarından biridir. Kişilerin gebe iken intihar etmeleri de, özel ve incelenmesi gereken bir konudur. Evlilik dışı, yasal olmayan cinsel birliktelik sonrası oluşan gebeliklerde annelerin ruhsal durumu bozulmaktadır. Gelişmekte olan kapalı toplumlarda, mağdurlar yalnız kalmakta, intihar girişiminde bulunabilmektedirler. Konuya ilişkin çalışmalar daha çok, hangi şartlarda bebek ve annenin yaşadığı ve sağ kalan olgular üzerinde yoğunlaşmış olup bir veri tabanı oluşturulmamıştır. Böyle bir veri tabanı oluşturulması, olayın sebep ve sonuç değerlendirmesi açısından ve alınacak tedbirler açısından önem taşımaktadır. İstenmeyen cinsel birliktelikler, gebelikle sonuçlanabilir. Bu durum kadınları güvenli olmayan düşük yollarına itebilir veya intiharlarla sonuçlanabilir. Bu çalışmada intihar etmek suretiyle öldüğüne karar verilen gebe bir olgunun sunulması ve son derece karmaşık ve çok faktörlü olan intihar nedenleri açısından bir kapı aralanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik; evlilik dışı, şiddet; kadın; intihar

Türkiye Klinikleri J Foren Med 2007, 4:45-49

Abstract

Violence against women is a social problem related to society both in our country and all over the world. Murders although victim known as pregnant is one of the most severe forms of violence against women. The suicides of pregnant victims also a topic that has to be observed. The mood of the mother deteriorated after out of marriage, illegal sexual intercourse pregnancies. In developing closed societies wrangled stay alone and they can attempt to suicides. Researches related to this topic condensed on living conditions of baby, mother and about the surviving victims so the database hasn't collected. A database like this has importance for evaluation of reason and result of event and pregnancies. Unwanted sexual intercourses may result in pregnancies. This situation may attempt women to some unsafe ways for abortion or may result in suicides. In this study the aim is a presentation of an event decided as death as a result of pregnant suicide and to give a tip for etiologies of anormously complicated and multifactorial causes of suicides.

Key Words: Pregnancy; illegitimacy; violence; women; suicide

Bir kadının gebe iken veya doğum sırasında ya da doğum sonrası belirli bir süre içerisinde, gebeliğinin lokalizasyonu ya da süresine bakılmaksızın, herhangi bir nedenle yaşamını kaybetmesi durumunda anne ölümünden söz edilir. Doğum sonrası süre genellikle 42 gün olarak kabul edilmektedir. Uluslararası Jinekoloji ve Obstetrik Federasyonu (FIGO) tarafından gebelik sırasında veya doğumu izleyen 6 hafta içinde meydana gelen ölümler anne ölümü olarak tanımlanmaktadır.¹

Geliş Tarihi/Received: 10.11.2006 **Kabul Tarihi/Accepted:** 12.01.2007

11-14 Mayıs 2006 tarihleri arasında Konya'da gerçekleştirilen VII. Adli Bilimler Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Yazışma Adresi/Correspondence: Dr. Yasemin BALCI
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Adli Tıp AD, ESKİŞEHİR
ybalci@ogu.edu.tr

Copyright © 2007 by Türkiye Klinikleri

Türkiye Klinikleri J Foren Med 2007, 4

Anne ölümleri etiyojilerine göre 3 gruba ayrılır.

1. Doğrudan anne ölümleri: Gebelik, doğum ve loğusalıkla ilgili yan etkiler, girişimler, tedavide hata ve ihmaller veya bunların bir kaç yüzünden meydana gelen ölümler.

2. Dolaylı anne ölümleri: Obstetrik nedenlere doğrudan bağlı olmayıp önceden mevcut olan ve gebeliğin fizyolojik etkileri ile ağırlaşma gösteren veya gebelik sırasında ortaya çıkan hastalıklar sonucu meydana gelen ölümler. Çoğunluğu kardiyovasküler, nörolojik, böbrek ve karaciğer hastalıklarına bağlıdır.

3. Gebelik ilişkisiz anne ölümleri: Gebelik sırasında meydana gelen ancak gebelik durumunun etkisinin olmadığı ölümlerdir. Bunlar, kanser gibi patolojik nedenlerle meydana gelebileceği gibi,

kaza, cinayet veya intihar orijinli olabilirler. Dolayısıyla, kesici-delici alet ya da ateşli silah yaralanmaları, boğma ya da boğulmalar, ası, incinme v.b yaralanmalar sonucu ölümler bu gruba girmektedir.¹

Kişinin gebe olduğu bilindiği halde gerçekleştirilen cinayetler, kadına yönelik şiddetin en ağır formlarından biridir. Kişilerin gebe iken intihar etmeleri de, özel ve incelenmesi gereken bir konudur. Örneğin hala birçok toplumda evlilik dışı gebe kalma kişileri ağır stresle karşı karşıya bırakan bir durumdur. Geleneksel değer yargılarının etkisi altında durumun paylaşılabilmesi, istenmeyen gebeliğin ortadan kaldırılması için gerek kişinin eşi gerekse aile ve yakın çevresinden yeterli destek görememesi hatta destek görmek yerine yargılanma kaygıları sorunla başa çıkmayı güçleştirmektedir.

Bu çalışmada intihar etmek suretiyle öldüğüne karar verilen gebe bir olgunun sunulması ve son derece karmaşık olan intihar nedenleri açısından bir kapı aralanması amaçlanmıştır.

Olgu: 18 Yaşında, Evinde, Av Tüfeği Kullanarak İntihar Ettiği Bildirilen Kadın Olgu

Adli tahkikatından edinilen bilgilere göre; genç kızın köy muhtarının kızı olup bekar olduğu, yakınlarının ifadelerinden, maktulenin içine kapanık bir kişi olduğu, 3 yıl önce başka bir köyden, kendisinden 10 yaş büyük bir erkekle arkadaşlık ettiği, ailesinin bu kişiyle evlenmesine izin vermediği, kızın ikna edildiği, 1 yıl önce kendi köylerinden "O" ile nişanlandığı, ailelerce evlilik ve düğün hazırlıklarına başlandığı anlaşıldı. Karnının büyüdüğünü fark eden arkadaşları ve annesine, şişmanladığını, rejim yaparak karnını küçülteceğini söylediği, aynı odada yatan ve geceleri bol su içtiğini fark edip nedenini soran babaannesine boğazının kurduğunu söylediği anlaşılmıştır. Annesi, intihardan 3-4 ay önce hamileliğin farkına vardığını, nişanlısından olduğunu düşünerek durumu babasına anlattığını ifade etmiştir. Kızın arkadaşlık ettiği komşu köyden olan 'B' adlı kişinin ise 1999 yılında başkasıyla evlenerek bir çocuk sahibi olduğu anlaşılmıştır. Olay günü

(18.02.2002) sabah saatlerinde annesi ve kız kardeşi hayvanlarla ilgilenmek için evden çıktığında maktülenin uykuda olduğu, mutfakta bulaşık yıkamakta olan babaannesine odasına baktığında maktülenin uykudan uyanmış olup yatakta oturduğunu gördüğü, kıyafetlerini değiştireceğini düşünerek kapıyı kapatıp çıktığı, kısa süre sonra odadan silah sesi duyduğu anlaşılmıştır. Yatakta, yastığın üstünde bir kâğıtta " 'O' yapmadı, anne bana senden başkası dokunmasın" yazılı bir not bulunmuştur.

Dış muayenede; göğüs sol ön kısmında, çevresinde yanık ve is bulunan yaklaşık 2.5 cm. çaplı tek giriş deliği olduğu, göğüs sol yan kısmında da çıkış deliği olduğu gözlenmiştir. Himen muayenesinde, himen alçak kenarlı, duhule müsait genişlikte, saat kadranına göre 9 hizasında 0.7 cm uzunluğunda eski yırtık izi, saat 3 hizasında 0.3 mm'lik tabii çentik saptanmıştır.

İç muayenede; göğüs sol ön kısmında tarif edilen giriş deliğinden toplu olarak giren saçma tanelerinin sol akciğer alt lobu ve kalbi parçalamış olduğu, göğsün sol yan bölgesinde, derinin basınç artışına bağlı olarak bombeleşme yaptığı, bu bölgede av tüfeğine ait bir adet plastik tapa bulunduğu gözlenmiştir.

Batın açıldığında; uterusun fundus yüksekliğinin sternum alt ucundan 3 cm. aşağıda olduğu ve içinde fetus mevcut olduğu görülmüştür. Fetusun 8 aylık cesamette, 2500 gr ağırlığında, saçlı, 40 cm boyunda, baş çevresi 34 cm, ayak tabanı 7 cm olduğu belirlenmiştir. Otopsi esnasında, olası hemogenetik incelemeler için anne ve fetustan inceleme materyalleri alınmıştır.

Adli tahkikatın seyri esnasında "B" adlı kişi 25.04.2002'de tevkif edilip 30.04.2002 tarihinde tahliye edilmiştir. İfadesinde de maktul ile hiçbir zaman cinsel ilişkide bulunmadığını beyan etmiştir. Nişanlısının, hamileliğin kendisinden olmadığını kanıtlanması amacıyla DNA testi yapılmasını istemesi üzerine mahkemesince gerekli incelemelerin yaptırıldığı, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Biyoloji İhtisas Dairesi raporunda (12.04.2002) "B" nin, maktüleden alındığı bildirilen ceninin %99.998 ihtimalle babası olabile-

ceğinin bildirildiği anlaşılmıştır. Bunun üzerine yeniden ifadesi alınan “B” 2001 yılı Haziran ayı içerisinde maktulenin evinde ve onun isteğiyle bir kez cinsel ilişkide bulunduğunu ve hamile kaldığından haberdar olmadığını beyan etmiştir. Mahkemesince (13.06.2006), “reşit olmayan mağdure ile rızası ile cinsel ilişkiye girmek suçundan” sanık “B”nin: ... eylemine uyan T.C.K.’nın 416/3 maddesi gereğince, olay tarihinde başkasıyla evli olduğu halde ve mağdurenin başkasıyla nişanlı olduğunu bildiği halde cinsel ilişkiye girmesi, sanığın kastının yoğunluğu olarak değerlendirilmeye ve suç konusunun önem ve değeri, zararın ağırlığı, mağdurenin olaydan sonraki durumu ve fiilden sonraki davranışları dikkate alınarak takdiren alt sınırdan uzaklaştırılarak 2 yıl 6 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verdiği anlaşılmıştır. Müdahil ve sanık vekillerinin hükmün süresi içinde Yargıtay’ca incelenmesine dair başvurularının 07.06.2004 tarih ve esas no: 2003/5722, karar no:2004/4635 no’lu Yargıtay 5. ceza dairesi kararında temyiz itirazlarının reddi ile hükmün onanmasına oy birliğiyle karar verildiği anlaşılmıştır. Ayrıca “B” hakkında... Asliye Hukuk Mahkemesine açılan 10.000 YTL’lik tazminat davasının halen devam ettiği anlaşılmıştır.

Tartışma

Sunulan olguda, kişinin gebe olduğu otopsi esnasında makroskobik olarak saptanmıştır. Paternite tayini açısından yapılan hemogenetik incelemelerde fetüsten yararlanılmıştır. İntihar ederek ölen gebe bekâr olup, gebelik evlilik dışı bir ilişki sonucu gelişmiştir. Kişinin intiharında herhangi bir kişinin zorlaması ya da teşviki söz konusu olmakla birlikte, evlilik dışı gebeliğin, kişi üzerinde sosyal baskı unsuru olduğu, intihar olgusu açısından bir risk faktörü olabileceği düşünülmüştür. Evlilik dışı, yasal olmayan cinsel birliktelik sonrası oluşan gebeliklerde annelerin ruhsal durumu bozulmaktadır.^{2,3} Ayrıca doğan bebeklerin bakımı yeterince yapılamamakta ve bu bebeklerin de sosyal yaşamı güçleşmektedir.

Gebe intiharları çok farklı şekillerde meydana gelebilmektedir. İran’da bir üniversite hastanesinin

yanık merkezine başvuruda bulunan 51 gebe olgudan 13’ünün intihar amaçlı olarak kendilerini yakıtıkları anlaşılmıştır. Tüm intihar olguları, inhalasyon yanıkları olup hepsinde kerosen kullanılmıştır.⁴ İlaç içerek intihar eden 19 gebe olgudan 12’sinde ilk gebelik olduğu ve intiharın gebeliğin ilk trimestrinde olduğu anlaşılmıştır.⁵ Paraquant kullanarak intihar eden 10 gebeden 9’unun öldüğü, 1 gebenin ise, ciddi paraquat intoksikasyonuna rağmen sağlıklı bir kız çocuğu dünyaya getirdiği kaydedilmiştir.⁶ Gebelik ve postpartum dönemde intihar girişimleri ve kendine zarar verme düşünceleri birçok olguda irdelenmiş olup, konuya ilişkin bir prevelans çalışması yapılmamış ve olayın genel nüfusa oranını bildiren bir veri tabanı oluşturulamamıştır. Çalışmalar daha çok, hangi şartlarda bebek ve annenin yaşadığı ve sağ kalan olgular üzerinde yoğunlaşmıştır.^{7,8} Gebeliğin evlilik ürünü olup olmadığı tartışılmamıştır. Böyle bir veri tabanı oluşturulması, olayın sebep ve sonuç değerlendirmesi açısından ve alınacak tedbirler açısından önem taşımaktadır.

İstenmeyen cinsel birliktelikler, gebelikle sonuçlanabilir. Bu durum kadınları güvenli olmayan düşük yollarına itebilir veya intiharlarla sonuçlanabilir. Özellikle gelişmemiş, kapalı toplumlarda bu gebelikten rahatsız olan kişiler veya aile bireyleri tarafından öldürülebilirler. Dini inanışların daha katı olduğu ülkelerde, kadına yönelik şiddetin, namus cinayetlerinin ve kadın intiharlarının daha fazla olduğu, bu ülkelerde kadınların evlilik öncesi tamamen kapalı bir dünyada yaşadıkları, evlendikten sonra da sadece kocalarının izin verdiği kadar sosyal olabildikleri bildirilmiştir.^{9,10} Sosyal baskının yoğun olduğu ülkelerde, kadınların çalışmaları ve ekonomik özgürlüklerini kazanmalarına olanak yoktur. Bu da kadınların üzerindeki baskıyı daha da artırmış ve çoğu kez onlara intihardan başka seçenek bırakmamıştır. Sadece 2000 yılında Pakistan’da 500 kadının sosyal baskı nedeniyle intihar ettiği tahmin edilmektedir.⁹ 2000 yılında Pakistan’da yüzlerce kadının ve kızın namus cinayetine kurban gittikleri bildirilmiştir.¹¹ Haziran 1980’de Filipinlerde düzenlenen bir toplantıda, 13 Güney Asya ülkesinde kadınların korunmasına yönelik yasal düzenlemelerin olmadığı, kadınlara

yönelik şiddetin bir gelenek olduğu bildirilmiştir.¹² Törelere göre kabul edilmeyen bir durum olup gebe kadının öldürülmesine karar verilebilmektedir. Bangladeş'te evlilik dışı gebelikleri olan kadınlara şiddet uygulandığı, öldürüldükleri, düşük yapmaları için dövüldükleri veya kendilerinin intihar ettikleri bildirilmiştir.¹³

Özellikle 2005 yılındaki yasal düzenlemeler ile töre cinayetlerinde ceza indiriminin ortadan kalkması üzerine, Güneydoğu Anadolu bölgesinde, kadın intiharlarının arttığı gözlenmiştir. Bu durum, töre kurbanı kadınların intihara zorlandıkları ihtimalini akla getirmektedir. Batman'da yapılan bir çalışmada, kadınlarda intihar oranının 9.3/100.000 olduğu, bu bölgede kadınların erkeklerden 12.2 kat daha fazla intihar ettikleri bildirilmiştir. Bu sonuçta, negatif sosyal statünün, törenin ve aile baskısının etken olduğu düşünülmüştür.¹⁴ Gebeliğin yasal olarak sonlandırılabilme olanağının olmasına rağmen, çevreden gelecek tepkilerden çekinen kadınların intihar yolunu seçebileceği akılda tutulmalıdır. Ülkemizde kürtaj için yasal sınır gebeliğin 10. haftasına kadardır. Çoğu kadın da bu yasal hakkını bilmemektedir. Sorunun toplum tarafından hoş karşılanmayan nitelikte olması nedeniyle, insanlarla paylaşılammakta ve mağdurlar çaresiz ve yalnız kalmaktadır.

1984-1993 yılları arasındaki 10 yıllık sürede İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'nda otopsi yapılan 108 anne ölümünün 48'inin (%44.4) gebelik ile ilişkisiz anne ölümü olduğu saptanmıştır. Bunların 3'ü patolojik ölüm, 12'si genel beden incinmesi, 12'si karbonmonoksit zehirlenmesi, elektrik çarpması ve suda boğulma 4'ü cinayet olduğu düşünülen elle ya da bağla boğma, 8'i ateşli silah veya kesici-delici alet yaralanması, 9'u en sık intihar yöntemi olarak kullanılan ası nedeniyle ölmüştür.¹⁵ Gebelik depresyon için bir risk faktörüdür. Bu risk, faktörünün başkaca etkenlerle de tetiklenmesi durumu daha dramatik hale getirmektedir. Ölümcül hastalıklara bu dönemde maruz kalan anne adayları, intihar yolunu seçebilmektedirler. Yapılan bir çalışmada HIV (+)'liği gebelik esnasında tespit edilirse majör depresyon

ve intihar girişiminin daha fazla olduğu bildirilmiştir.¹⁶

Sunulan olgu, evlilik dışı gebeliği olan kadın intiharlarının da kadına yönelik şiddetin bir göstergesi olabileceğini düşündürmüştür.

Türkiye'de gebelik ve gebelik ile ilişkisiz ölümlerle ilgili ve dolayısıyla hamile intiharları ile ilgili güvenilir bir veri tabanına ulaşmak mümkün değildir. Öncelikle tüm ölümlü olaylara otopsi yapılması bir yana, zorlamalı ya da şüpheli ölümlerde bile otopsi oranı düşüktür. Otopsi yapılan olgularda da rutin olarak uterus ve gebelik ile ilgili kayıt ve bilgilere ulaşmak mümkün değildir. En azından yapılan tüm otopsilerde uterus ve içeriğinin makroskopik ve mikroskopik incelenmesi, bu konuda yapılacak epidemiyolojik çalışmalara büyük katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Soysal Z. Gebelik, doğum ve lohusalıkta anne ölümleri. *Jinekoloji ve Obstetrik Dergisi* 1989;3:68-9.
2. Oquendo MA, Baca-Garcia E. Nurture versus nature: evidence of intrauterine effects on suicidal behavior. *Department of Psychiatry at Columbia University, New York, NY 10032, USA* 2004;364:11356-40.
3. Campagne DM. The obstetrician and depression during pregnancy. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol. Madrid, Spain* 2005;120-3.
4. Maghsoudi H, Samnia R, Garadaghi A, Kianvar H. Burns in Pregnancy. *Department of Surgery, faculty of Medicine, University of Medical Sciences of Tabriz, Iran* 2006;32:246-50.
5. Sein Anand J, Chodorowski Z, Ciechanowicz R, Klimaszuk D, Lukasik-Glebocka M. Acute suicidal Self-Poisonings During Pregnancy. *1st Clinic of Internal Diseases and Acute Poisonings, Medical University of Gdansk, Poland.* 2005;62:434-5.
6. Jeng CC, Wu CD, Lin JI. Mother and fetus both survive from severe paraquat intoxication. *Clin Toxicol (Phila) Taiwan.* 2005;43:291-5.
7. Saygan-Karamursel B, Guven S, Onderoglu L, Deren O, Durukan T. Mega-dose carbamazepin complicating third trimester of pregnancy. *Department of Obstetrics and Gynecology, Hacettepe University School of Medicine, Ankara, Turkey.* 2005;33:72-5.
8. Gandhi SG, Gilbert WM, McElvy SS, El Kady D, Danielson B, Xing G, Smith LH. Maternal and neonatal outcomes after attempted suicide. *University of California, Davis, California, USA.* 2006;107:984-90.
9. Douki S, Nacef F, Belhadj A, Bouasker A, Ghachem R. Violence against women in Arap and Islamic countries. *Arch Womens Ment Health. Tunisia.* 2003;6:165-71.

10. Haj Yahia MM. The incidence of witnessing interparental violence and some of its psychological consequences among Arab adolescents. *Child Abuse Neglect*. 2001;25: 885-907.
11. Human Rights Commission of Pakistan. Women: Honour Killings. State of Human Rights in 2000. New Garden Town, Lahore, Pakistan 2000:180.
12. Niaz U. Violence against women in South Asian countries. *Arch Womens Ment Health* Karachi, Pakistan. Feb. 2003;6:173-84.
13. Fauveau V, Blanchet T. Deaths from injuries and induced abortion among rural Bangladeshi women. *Soc. Sci. Med. Bangladesh*. 1989;29:1121-7.
14. Altindag A, Ozkan M, Oto R. Suicide in Batman, south-eastern. Department of Psychiatry, Harran University Medical School, Sanliurfa Turkey. 2005;35: 478-82.
15. Büken B. Anne Ölümlerinin Adli Tıp Açısından İncelenmesi. Uzmanlık Tezi, İstanbul 1994: s.74.
16. Kwalombota M. The effect of pregnancy in HIV-infected women *AIDS Care*. University of Zambia, School of Medicine, Lusaka, Zambia 2002;14:431-3.